

СХВАЛЕНО
Протокол Науково-методичної ради
Національної школи суддів України
16 грудня 2021 року № 6

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор
Національної школи суддів України
М. В. Оніщук
20 грудня 2021 року

СТАНДАРТИЗОВАНА ПРОГРАМА
підготовки та підвищення рівня кваліфікації
секретарів судового засідання місцевих, апеляційних судів

ЗАГАЛЬНИЙ РОЗДІЛ	
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Дотримання вимог антикорупційного законодавства. Актуальні питання запобігання та протидії корупції в Україні.
4 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Правове регулювання конфлікту інтересів у сфері правосуддя. Законодавчі обмеження для суб'єктів, на яких поширюється дія Закону України “Про запобігання корупції”. Відповідальність за порушення антикорупційного законодавства. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження: теорія і практика. Практика Європейського Суду щодо корупційних правопорушень, ознаки провокації та неправомірної вигоди.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Особливості роботи системи електронного декларування. Практичні аспекти заповнення декларацій. Фінансовий контроль (подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування)
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Запобігання та протидія легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинними шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Застосування законодавства з питань протидії домашньому насильству.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Українське ділове мовлення. Мистецтво правового письма.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Етикет службового листування.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Культура професійного мовлення юриста.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Сучасне ділове мовлення. Український правопис: основні зміни.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення, ситуативні справи</i> Правовий статус секретарів судового засідання місцевих загальних та апеляційних судів. Порядок прийому та звільнення з посади згідно із Законом України “Про державну службу”. Вимоги, що пред'являються до осіб, призначених на посади секретарів судового засідання. Умови проходження служби в судах. Відповідальність

	секретаря судового засідання згідно з трудовим законодавством та законодавством, що регулює проходження державної служби.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення, огляд відеороликів</i> Процесуальні засади діяльності секретарів судового засідання. Методика роботи секретаря судового засідання з матеріалами судових справ. Підготовча частина судового засідання. Методи та засоби уникнення зловживань зі сторони учасників судового процесу. Навички спілкування із представниками органів правопорядку, свідками та сторонами процесу. Складні учасники процесу, методи поведінки з ними. Порядок взаємодії з працівниками Національної Поліції України, Національної гвардії, Служби судової охорони. Організація судового процесу на якому присутні представники ЗМІ.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Дотримання вимог Інструкції з діловодства в місцевих та апеляційних судах України. Передача справ на архівне зберігання. Дотримання вимог Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення, мозковий штурм, огляд відеороликів</i> Етика працівників апаратів судів: міжнародні стандарти та національне регулювання. Етичні основи судової діяльності та професійна етика працівників апарату суду. Правила поведінки працівника суду, затверджені рішенням Ради суддів України № 72 від 24.12.2020. Дрескод. Етика спілкування працівників суду. Етика спілкування в соціальних мережах.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Психологічні особливості комунікативної компетенції. Техніки безконфліктного спілкування та керування конфліктом.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Основи побудови ефективної команди (тімблдинг). Запобігання та вирішення конфліктів.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Керування стресом, як протидія професійному вигоранню. Розвиток навичок саморегуляції.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Психологічні особливості протидії маніпуляції в діяльності працівників апаратів судів.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Взаємодія працівників апаратів судів з громадянами, учасниками судових засідань, представниками засобів масової інформації, громадськими активістами. Практичні поради під час кризової комунікації.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення, огляд відеороликів</i> Порядок дій працівників апарату суду в надзвичайних ситуаціях (пожежа, виявлення вибухонебезпечних чи підозрілих предметів, повідомлення про замінування, тощо).
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення, огляд відеороликів</i> Особливості роботи працівників апаратів судів в умовах пандемії COVID-19.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення, огляд відеороликів</i> Правовий статус осіб з інвалідністю. Загальні поняття про людей з інвалідністю та інвалідність. Особливості спілкування працівників апарату суду з особами, які мають інвалідність, зокрема, з порушеннями

	зору, слуху, психічними та інтелектуальними порушеннями. Уроки особливого етикету. Доступність будівель і приміщень судів для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення. Інклюзивний суд. Шляхи його розвитку.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Запровадження сервісів для вразливих груп населення. Спілкування із вразливими особами: потерпілими, свідками.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення, мозковий штурм, огляд відеороликів</i> Ефективне управління часом (тайм-менеджмент). Планування та досягнення мети. Методики оптимізації робочого часу, побудова стратегії кар'єрного зростання та саморозвитку. Організація робочого часу в умовах пандемії COVID-19.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, перегляд відео</i> Гендерні аспекти в роботі суду.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Концепція побудови Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи. Робота в ЄСІТС: модулі “Електронний суд”, “Електронне діловодство”, “Електронний кабінет”, “Модуль автоматизованого розподілу”, “Фіксація судового засідання технічними засобами”. Робота з електронною справою. Організація роботи з Єдиним державним реєстром судових рішень, форми контролю за направленням рішень суду до реєстру.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Проведення судового засідання в режимі відеоконференцзв'язку. Порядок роботи з технічними засобами відеоконференцзв'язку під час судового засідання в адміністративному, цивільному та господарському процесах за участі сторін поза межами приміщення суду. Протокольна форма фіксації судового процесу у випадках неможливості фіксування за допомогою технічних засобів. Роздруківка технічного запису судового засідання. Фіксація закритого судового процесу за допомогою технічних засобів.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Робота з присяжними. Облік робочого часу присяжного на підставі відомостей Журналу судового засідання, порядок оформлення.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Створення електронних документів. Дотримання вимог Законів України “Про електронні документи та електронний документообіг”, “Про електронні довірчі послуги” та вимог Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання реєстрація, сканування, обмін процесуальних документів, що надійшли через підсистему “Електронний суд”.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Обмін електронними документами між судом і учасниками судового процесу за допомогою підсистеми “Електронний суд”. Надсилання повідомлень, судових повісток та інших процесуальних документів учасникам судового процесу. Проблемні питання обміну електронними документами між судом та учасниками судового процесу.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Судові виклики та повідомлення. Питання надсилання через контакт-центр повідомлень, судових повісток, судових повісток-повідомлень та інших процесуальних документів або їх вебадрес в ЄДР судових рішень учасникам судового процесу та іншим особам за допомогою електронної пошти або інших засобів зв'язку (зокрема мобільного). Питання

	розміщення на вебпорталі оголошень про виклик в суд осіб. Особливості виклику в судове засідання осіб, які проживають на непідконтрольній Україні території, вручення їм копій рішень. Оцінка належності повідомлення особи про дату та час розгляду справи.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Порядок видачі для ознайомлення судових справ і копій документів. Відновлення матеріалів справ та проваджень знищених або пошкоджених під час ознайомлення учасниками судового розгляду. Справа-замінник, особливості її оформлення.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Організація роботи з документами, які містять службову інформацію з грифом “Для службового користування” (реєстрація, облік, виготовлення, зберігання). Види інформації та порядок роботи з ними. Дотримання вимог Типової інструкції про порядок ведення обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію. Формування в суді переліку документів, що містять службову інформацію.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення, огляд відеоролика</i> Мережа інтернет. Принципи її функціонування.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення, огляд відеоролика</i> Основи кібербезпеки. Практичні поради для працівників апаратів судів.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення, виконання тестових завдань, огляд відеороликів</i> Цифровізація правосуддя та застосування технологій штучного інтелекту. Допоміжні онлайн-сервіси для юристів.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Практичне використання комплексного інформаційного забезпечення “ЛІГА”: ЗАКОН, “ЛІГА”: VERDICTUM.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Актуальні питання щодо провадження справ у суді першої інстанції.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Процесуальні строки розгляду справ (співвідношення розумного строку розгляду справи за практикою ЄСПЛ із процесуальною практикою в Україні).
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Застосування заходів процесуального примусу в судовому процесі.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Підготовча частина судового засідання: учасники процесу, перевірка явки в судове засідання, виведення свідків із залу суду. Правила ведення журналів судових засідань. Процесуальні вимоги до ведення протоколу судового засідання. Специфіка складання та оформлення протоколів про окремі процесуальні дії. Ведення протоколу судового засідання при допиті експерта в суді.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Судові рішення. Вручення судового рішення. Набрання чинності процесуальних документів. Порядок посвідчення копій судових документів.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Сучасні правила функціонування ефективної команди: суддя, помічник судді, секретар судового засідання. На допомогу працівникам апаратів судів.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i>

	Особливості застосування в судовій системі законів України “Про звернення громадян” і “Про доступ до публічної інформації”. Огляд національної судової практики та практики Європейського суду з прав людини. Розмежування звернень та запитів відповідно до Закону України “Про звернення громадян” та Закону України “Про доступ до публічної інформації”. Відмова в задоволенні вимог, викладених у заяві осіб, які звертаються до суду за інформацією у порядку, визначеному Законом України “Про звернення громадян” та випадки складання мотивованої постанови про обмеження доступу громадян до відповідної інформації під час розгляду звернень.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Медіація як спосіб попередження і зменшення надмірного робочого навантаження в судах. Процедура медіації у світовій практиці.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення, мозковий штурм</i> Застосування практики Європейського суду з прав людини в національному судочинстві. Застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини в національній судовій практиці.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Верховенство права та його реалізація.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, перегляд відео</i> Джерела права в судочинстві.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Докази та доказування в судочинстві. Електронні докази та питання, що виникають при їх використанні. Порядок приймання, зберігання та знищення речових доказів по справі.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Представництво інтересів у судах.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Участь прокурора в судовому процесі.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Закон України “Про судовий збір”: визначення розміру, порядок сплати та повернення судового збору, його відстрочення та розстрочення, зменшення розміру та звільнення від сплати судового збору. Порядок проведення перевірки зарахування судового збору до спеціального фонду Державного бюджету України. Розподіл судових витрат між сторонами. Процесуальні витрати, витрати на правову допомогу. Правильність розрахунку ціни позову відповідно до чинного законодавства.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Особливості провадження у справах за участю іноземних осіб.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Застосування судом ефективного способу захисту порушеного права. Актуальна практика Верховного Суду.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Підстави та порядок перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Позовна давність. Порядок обчислення. Наслідки спливу.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Виконання судових рішень. Строки пред’явлення виконавчих документів до виконання. Оскарження дій виконавчої служби. Виконавчі листи у справах, за якими передбачено негайне виконання.

2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Трудова та виконавча дисципліна. Виконання завдань поставлених безпосереднім керівником. Процесуальні строки.
2 академічні години	<i>Презентація PowerPoint лекції, обговорення</i> Навички надання домедичної допомоги працівниками апарату суду. Психологічна готовність. Залучення випадкових людей для надання допомоги. Виклик швидкої допомоги і приведення потерпілої особи у відновне положення до прибуття бригади швидкої допомоги. Правила поведінки в задимлених приміщеннях. Робота з постраждалими, які втратили свідомість. Евакуація постраждалих з вибухонебезпечних зон, надання першої домедичної допомоги, зупинка кровотеч, фіксація переломів перед евакуацією. Види критичних станів постраждалих.
Для проведення занять із секретарями судових засідань про особливості роботи в адміністративній, цивільній, господарській, кримінальній і спеціалізаціях необхідно використовувати теми із стандартизованих програм підготовки помічників суддів і підвищення рівня їхньої кваліфікації відповідної юрисдикції.	

Тренінги, семінари, семінари-практикуми:

6 академічних годин	<i>Семінар–практикум “Надання домедичної допомоги працівниками апаратів судів”.</i> <i>(За окремою програмою).</i>
4 академічні години	<i>Семінар “Українське ділове мовлення”.</i> <i>(За окремою програмою).</i>
4 академічні години	<i>Тренінг “Покращення рівня доступу осіб з порушенням слуху до правосуддя”.</i> <i>(За окремою програмою).</i>
6 академічних годин	<i>Тренінг “Забезпечення особистої безпеки суддів і членів їхніх сімей, працівників апаратів судів. Громадська безпека”.</i> <i>(За окремою програмою).</i>
8 академічних годин	<i>Тренінг “Особливості розгляду корпоративних спорів. Корпоративні спори. Новели корпоративного законодавства”.</i> <i>(За окремою програмою).</i>

**Начальник відділу підготовки
працівників апаратів судів
Наталія ТИМОЩУК
2021 року**

ПОГОДЖЕНО
Проректор
Національної школи суддів України
Наталія ШУКЛІНА
2021 року

ПОГОДЖЕНО
Лист Державної судової адміністрації України
23 грудня 2021 року № 8-22464/21